

Anna Sajkowicz
Katarzyna Nurkowska

KONSPEKT LEKCJI JĘZYKA POLSKIEGO

TEMAT : Dom w słowach i obrazach.

Cele :

Uczeń :

- zna przysłowia, frazeologizmy związane z wyrazem „dom”
- gromadzi synonimy i antonimy do wyrazu „dom”
- potrafi utworzyć wyrazy pokrewne do wyrazu „dom”
- dostrzega wieloznaczność wyrazu „dom”
- poznaje etymologię wyrazu
- poznaje symbolikę wyrazu „dom”
- korzysta ze słowników i poradników językowych

Metody :

heureka

podawcza

Formy pracy :

zespółowa

Pomoce :

S.Bęba, J.Riberek, *Słownik frazeologiczny współczesnej polszczyzny*, PWN, Warszawa 2002

S.Skorupka, *Słownik frazeologiczny języka polskiego*, Wiedza Powszechna, W-wa 1967

W.Kopaliński, *Słownik symboli*, Wiedza Powszechna, W-wa 1990

A.Bruckner, *Słownik etymologiczny języka polskiego*, Wiedza Powszechna, W-wa 1996

D.i W.Masłowski, *Księga przysłów polskich*, Wydawnictwo Antyk, Kęty 2000

P.Żmigrodzki, *Słownik synonimów i antonimów*, Wydawnictwo Europa 2005

Zdzisław Beksiński cz.2, Wyd. Bosz, Olszanica 2005

Vincenty van Goch, W: Kuno Mittelstadt, W kregu sztuki, przeł.E.W.Skowron, wyd. Arkady, W-wa 1974

Pablo Picasso, W: Irigoien F. Walther, Geniusz of the Century, Berlin 1986

Malarstwo Nowoczesne, Od romantyzmu do awangardy XX wieku, red. M.Jendrycka, wyd. Arkady, W-wa 1999, 2001

ilustracje uczniów przedstawiające frazeologizmy z wyrazem „dom”

PRZEBIEG LEKCJI

CZEŚĆ WPROWADZAJĄCA

1. Skojarzenia z wyrazem „dom” (zapis na tablicy)
2. Zwrócenie uwagi na wieloznaczność wyrazu : rodzina, budynek, ojczyzna...

CZEŚĆ ZADADNICZA

I. DOM W SŁOWIE

- przysłowia :

Co w domu, do tego nic nikomu.

Wszędzie dobrze, ale w domu najlepiej.

Gość w dom, Bóg w dom.

Ten dom zdobi, kto w nim mieszka.

Wybrać się z domu najtrudniej.

Każdy w swym domu pan.

- związki frazeologiczne (przypomnieć pojęcie) – konkurs z ilustracjami

A. dom – mieszkanie

być gościem w domu

być panem we własnym domu

czuć się jak w domu

jestem w domu (rozumiem)

B. dom - rodzina, dom i jego mieszkańcy

cały dom był na nogach

dom rodzinny

tęsknić za domem

głowa domu

trząść domem

założyć dom

C. dom – gospodarstwo domowe

prowadzić dom

zajmować się domem

cały dom na czyjej głowie

wynosić z domu (tracić)

D. dom – rodzina, dynastia, ród

z domu...

E. dom – zakład
dom akademicki
dom boży
dom dziecka, sierot, starców
dom handlowy
dom kultury
dom noclegowy
dom poprawczy
dom towarowy
dom wczasowy

pot.: dom wariatów

- synonimy i antonimy

dom – mieszkanie, dach nad głową, własny kat
lokal, kwatery, apartament, posiadłość, rezydencja, chata, siedlisko

dom – hotel, gospoda, zajazd, akademik

- wyrazy pokrewne (słowotwórstwo)

dom – domostwo, domator, podomka, domek.....

II. DOM W OBRAZACH

1. Zwrócenie uwagi uczniów na wykorzystanie motywu domu w różnych dziedzinach sztuki m.in. w literaturze, malarstwie, muzyce.

Skupienie uwagi i zaprezentowanie młodzieży dzieł malarskich.

Próba interpretacji i zwrócenie uwagi na różny sposób przedstawiania domu w pracach, np. :

Zdzisława Beksińskiego, Vincenta van Gogha, Pablo Picassa.

CZEŚĆ PODSUMOWUJĄCA

1. Zwrócenie uwagi ucznia na wieloznaczność wyrazu „dom”, na motyw domu jako inspirację artystów różnych dziedzin sztuki.

2. Ocena pracy uczniów